

az együttműködés és a kölcsönös tájékoztatás a két tudományos orvosi bizottság között előbb és szorosabb lehetne.

Javaslom:

- az egészségügyi szolgálatok vezetőinek és az egészségügyi intézetek együttműködésének, kapcsolattartásának szervezettebbé és az eddigieknél is rendszeresebbé tételét;
- a párhuzamosságok elkerülése érdekében a tudományos kutatás terén a szorosabb együttműködés és kölcsönös tájékoztatás fokozását.

Az együttműködés megítélésünk szerint közvetve, de nagyon sok esetben közvetlenül is kihat személyi állományunk egészségügyi ellátására és egészségvédelmének fokozására. Megköszönve partnereink eddigi segítségét és az együttműködési készségét. Azon gondolatok jegyében fejezném be hozzászólásomat, hogy kérem a társ fegyveres erők és illetékes vezetőit, hogy segítsék elő közös törekvéseink, céljaink megvalósítását.

*2. Dr. Lapos Mihály vezérőrnagy
Magyar Néphadsereg hadtápfőnök első helyettese*

A Magyar Néphadsereg Hadtápfőnökség párt- és állami vezetése, és személy szerint Szórádi Zoltán vezérőrnagy elvtárs, a Magyar Néphadsereg hadtápfőnöke, miniszterhelyettes nevében megköszönöm az értekezletre való meghívást és szeretettel köszöntöm az értekezlet valamennyi résztvevőjét.

Az anyagi és technikai csoportfőnök elvtárs által megtartott vitaindító előadással a magunk részéről egyetértünk. Véleményünk szerint az előadás átfogóan értékelte az elmúlt tervidőszak eredményeit és jól felvázolta a jövő feladatait.

Referátumomban néhány, a hadtáp és szakszolgálatait érintő kérdésben egészítem ki az elhangzott előadást és kifejezem azokat a tennivalókat, amelyeket csak közös munkával leszünk képesek megoldani.

A 9/325/1981. HB vonatkozó határozata megszületésének fő indítéka a fegyveres erők és testületek fejlesztéséhez és fenntartásához szükséges anyagi és pénzeszközök hatékonyabb, centralizáltabb tervezésének és felhasználásának biztosítása. Tulajdonképpen ez képezi a magvát az együttműködés tartalmának.

Úgy ítéljük meg, hogy az együttműködéshez kedvező előfeltételeket biztosít az, hogy a Magyar Néphadsereg hadtápjja az elmúlt öt évben a tervfeladatait sikeresen teljesítette. Főbb ellátási területein - az e célra fordítható keretek hatékony felhasználásával, a belső tartalékok további feltárásával - biztosítottuk az 1980-ig elért színvonal megtartását, az MN állománya szolgálati és életkörülményei helyenkénti szerény mérvű javítását. Most, hogy a VI. ötéves tervet zártuk, véleményünk szerint is az együttműködésben a korábbi időszakhoz viszonyítva előbbre léptünk, és ezt az időszakot mindenképpen eredményesnek minősítjük. Ugyanakkor látjuk azt, hogy még jelentős mobilizálatlan tartalékokkal rendelkezünk.

Például a *raktárgazdálkodás* területén, amelyet az MN Hadtápfőnökség koordinál, az együttműködés kellőképpen szabályozott.

Az együtt-tárolás a hadtápanyagok közül üzemanyagokból és ruházati anyagokból a jelentősebb. Pl. az MN 1. Üzemanyag Raktár „M” üzemanyagot tárol a Bács-Kiskun megyei Rendőr Főkapitányság részére, az MN Ruházati Ellátó Központ ruházati anyagot a BM, illetve az IM Büntetésvégrehajtási Országos Parancsnökság szervei részére. Ezeket azonban csak kezdeti eredménynek tekinthetjük.

A bevezetett *diszpécserrendszerű szállítás, az anyagmozgatás és rakodásgépesítés, a konténeres szállítás is együttműködési lehetőséget kínál*. A szállítások közös tervezése, szervezése és végrehajtása, a közlekedési szaktechnikai eszközök (rakodógépek, egységtrakományképző eszközök) kölcsönös igénybe-

vétele területén az elmúlt években kezdeti eredmények születtek. Tulajdonképpen az együttműködés lehetőségei e területen is megteremtődtek.

A csapatok egészségügyi alapellátása, a megelőzés, gyógyítás, utókezelés területén is jelentős eredményekről adhatunk számot. Az MN gyógyító intézeteiben 1983-ban 1314, 1984-ben 1250 főt ápoltak a társ fegyveres szervek tagjai és hozzátartozói közül. Az MN hévizi, valamint balatonfüredi szanatóriumában évente a BM részére 238, a MOP részére 212, a Büntetésvégrehajtási Országos Parancsnokság részére 102 fő járóbeteg gyógykezelését biztosítjuk. Ugyancsak mi látjuk el a határőrséget a tartalékos orvosokkal.

Szoros a kapcsolat a HM és BM között az *élelmezési gazdálkodás* egyeztetése, egységesítése terén. Főnökségünk látja el szakmai segédletekkel (ételrecept gyűjtemény) a határőr egységeket. Az MN és az IM Büntetésvégrehajtás területi szervei több helyen is közös kiegészítő gazdaságot üzemeltetnek.

Az a tény, hogy *korszerűsödött ruházati rendszerünk*, a textiltisztító és javító szolgáltatás ugyan-csak segítette közös munkánkat. Itt olyan szoros és gyümölcsöző együttműködés alakult ki, amely más területre is példaként szolgálhat. Itt a közös ruházati fejlesztést biztosító MILTEXT-et kell kiemelni, valamint a BM khaki egyenruhás állománya ruházati ellátását, és a Katonai Ruházati Boltok együttes működését.

Jó példája – megítélésünk szerint – az együttműködésnek az, hogy az MN rendszeresen átadja az IM Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnokságának a rendszerből kivont, de még további felhasználásra alkalmas ruházati és felszerelési cikkeket. Egyetlen gondunk van, hogy az elítélt rabok katonai egyenruhában járnak. A katona becsületének megóvása érdekében meg kellene fosztani ezeket az egyenruhákat katonai jellegűtől akár színezéssel, akár gombcserevel, vagy más módon.

Az MN *üzemanyag-szolgálat*a a már említett együttműködés mellett a BM légi rendészet részére üzemanyag beszerzésében több alkalommal segítséget nyújtott. Ugyancsak az együttműködés példaként említem, hogy a BM, a Vám- és Pénzügyőrség, illetve a Büntetésvégrehajtó szervek részére segítettük az MN-ben bevált ÁFOR üzemanyag-utalvány rendszeresítését.

Bölcsődei-óvodai szolgálatásaink keretében jelenleg is közösen üzemeltetünk gyermekintézményeket a BM-mel, illetve oldja meg a két testület saját üzemeltetésű gyermekintézményeiben a társ fegyveres szervek tagjai gyermekeinek elhelyezését. Az MN és a MOP között üdültetési cseremegállapodás van érvényben, kölcsönös a segítség az együttműködő szervek hozzátartozóinak foglalkoztatása terén is.

A felsorolt eredmények jelzik, hogy a fegyveres erők és testületek, valamint a rendészeti szervek gazdasági együttműködésének területén is tovább léptünk, kezdeményeztük ennek erősítését, kiterjesztését. Úgy gondoljuk, hogy az együttműködés, az együttgondolkodás területén még számos feltáratlan terület, több pótolnivaló áll előttünk.

A hadtápfőnökség részéről az eddigi együttműködési készséget, a nyújtott szolgáltatásokat mennyiségben és minőségben továbbra is biztosítjuk, sőt *néhány területen növelhetjük is azokat, a kölcsönös érdekeltég figyelembevételével.*

Így elsősorban a *ruházati ellátás területén* kölcsönös „közteher” viseléssel fejleszthetjük a Katonai Ruházati Bolt hálózatot. Szükségesnek tartjuk – erre a HB is kötelez bennünket – ismételten megvizsgálni, hogy a nagyobb városokban közös ruházati boltot üzemeltessünk – az MN meglévő boltjaiból néhány alkalmas erre –, illetve ahol szükséges új boltok közös beruházását és működtetését kellene megvalósítani. A közös fejlesztésre jó alkalom kínálkozik például Pécsen.

Mint ismert, az MN-ben igen jó hatásokkal működő textiltisztító és javító üzemi hálózat épült ki. Ezek kapacitásának 8%-át a társfegyveres testületek – alapvetően a Belügyminisztérium és a Munkásörtség – kötik le. Ez alacsony mutató, lehetőségeink nagyobbak, többet tudunk Önöknek nyújtani e téren is.

Az *élelmezés területén* az eddigi lehetőségeket tudjuk nyújtani amellet, hogy félkész és készételek konצרveket títés ellenében nagyobb mennyiségben tudunk biztosítani. Célszerűnek látszik a

kisegítő gazdaságok közös fejlesztése, a földterületek közös hasznosítása. Továbbra is lehetőséget látunk a nagy létszámú BM HÖR egységek központi élelmezési tárintézeinkből történő ellátására.

Az *egészségügyi szolgálatunk* a jövőt illetően előreláthatóan a Központi Katonai Kórház rekonstrukciója miatt, az eddigi kontingenst (kórházi ágy) csak nehézségek árán lesz képes biztosítani, azonban mindent megteszünk annak érdekében, hogy biztosítási rendszerében részesüljenek ellátásban. Ez vonatkozik a szanatóriumi kezelésre is. A fentiek felül teljesítjük a Határőrség egészségügyi biztosításával kapcsolatos kötelezettségeinket.

Javasoljuk annak megfontolását, hogy a BM Határőrség ösztöndíjas orvostanhallgatói az MN rendszerében kerüljenek katonai alapkiképzésre, és ott végezzék el a csapatorvosi tanfolyamot is. Felajánljuk, hogy valamennyi társszervünk részére bevizsgáljuk a nem frissíthető gyógyszereket a továbbtárolás gazdaságosabb végrehajtása érdekében. Lehetőséget látunk arra is, hogy a helyi orvosi rendelőhálózat kiépítését közösen végezzük, mindenekelőtt Kaposvárott és Zalaegerszegen.

A *szociális ellátás és üdültetés területén* várhatóan az eddigi rendszerben dolgozunk, itt azonban meg kell említeni, hogy az MN diszlokációs változásaiból eredően néhány gyermekintézmény, melyeket közösen üzemeltetünk, előfordulhat, hogy részükre feleslegessé válik, ill. 1-2 helyen újat hozunk létre. Ez - későbbi együttműködés keretében - az MN Szociális és Üdültetési Igazgatósággal pontosítható.

Továbbra is egyetértünk az üdültetés kölcsönös biztosításával, tehát igényt tartanánk arra, hogy a megállapodás alapján az MN tagjai részére is biztosítsanak társ fegyveres szervek üdülési férőhelyeket.

Az *anyagok együtt-tárolásától* továbbra sem zárkózunk el, sőt úgy ítéljük meg, hogy ezen a területen különösen a közép fokú irányító szervek bekapcsolásával további lényeges előrelépést lehet elérni. Nagy lehetőség van megtakarításra az ún. diszpécser jellegű szállításokba való kölcsönös bekapcsolódással. *Hasonló a helyzet a közúti gépkocsi szállítások terén* kínálkozó lehetőségek kihasználásában is.

Megemlítem még a *számvitel gépesítését*. Az MN-ben gépi számviteli rendszer megszilárdult. Bár kapacitásunk korlátozott, ennek ellenére úgy gondoljuk, kísérleti jelleggel, például a BM Határőrség egyes területi szervezetei beléphetnek az MN gépi adatfeldolgozás rendszerébe és ha beválik, adaptáltatni lehet mindenütt, ahol a feltételek megteremtődtek.

Az együttműködés gondozása, folyamatos ápolása szempontjából fontos szerepet tulajdonítunk a tapasztalatok átadásának, általánosításának. Erre jó lehetőséget kínál - a személyes alkalmazkon túl - az évenkénti négy alkalommal megjelenő „*Hadtápbiztosítás*” című folyóiratunk. Felajánljuk, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel és szívesen leközöljük mind az együttműködés, mind a gazdálkodás általános érdeklődésre számot tartó tapasztalatait.

A VII. ötéves tervben a fegyveres erők minőségi fejlesztése csak az erők és eszközök koncentrált, hatékony alkalmazásával biztosítható, mely nem nélkülözheti azt, hogy az együttműködésre vonatkozó, már meglevő sok jó határozat megvalósításáért intenzívebben dolgozzunk. Határozottabban tárjuk fel e területen levő lehetőségeinket, kötelezzük a középírányító és végrehajtó szerveinket arra, hogy kezdeményező és aktív tevékenységgel segítsék a közös érdekeinket szolgáló céljaink megvalósítását. Célszerű megoldásnak ajánljuk azt, hogy az egyes szakszolgálatok kössenek öt évre szóló megállapodást arra vonatkozóan, hogy milyen területeken és milyen tartalommal kívánják az együttműködést fejleszteni.

A tájékoztatás igényével jelentem, hogy az elmúlt időszakban átszerveztük a Magyar Néphadsereg háborús hadtápbiztosítási rendszerét.

A hadtáp átfogó korszerűsítését oly módon hajtottuk végre, hogy a táborig hadtáp megszüntetésével csökkentettük a hadtáptagozatok számát, a központhadtápot alkalmazás és hadműveleti sorolás szempontjából központhadtápp előretolt lépcsőre és hátszói rendeltetésű hadtápszervezetekre osztottuk.

Korszerűsítettük a háborús hátszói közlekedési és egészségügyi biztosítási rendszert. A hadseregnél ellátó dandárt és egészségügyi ezredet szerveztünk. A központhadtáp előretolt lépcsőnél parancsnokságot, ellátó és egészségügyi dandárokat hoztunk létre; korszerűsítettük a közúti és vasúti dandár szervezetét.

Bár jelen értekezletnek nem tárgya a háborús hadtápfeladatok együttműködési kérdéseinek megtárgyalása, de előbb-utóbb szükségessé válik ezen kérdéseknek napirendre tűzése. A tájékoztatást gondolatébresztőnek szánom az irányban, hogy az elméleti munkában, a kiképzések során az együttműködés ezen területe is néha teret kaphasson.

Ezel hozzászólásomat befejezve, kívánok munkájukhoz, a jó együttműködéshez erőt, egészséget.

3. Gercsák Imre pénzügyőr ezredes

Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnokának helyettese

A fegyveres erők és testületek hadtáp-anyagi vezetői legutóbbi országos értekezlete óta eltelt idő alatt a Vám- és Pénzügyőrség gazdasági együttműködése a fegyveres erőkkel, a többi fegyveres testülettel tovább erősödött. Ennek egyik alapvető tényezője az, hogy 1983. január hó 1-én életbe lépett a fegyveres szervek közötti gazdasági együttműködést szabályozó együttes utasítás és intézkedés, amely kötelezővé, illetve lehetővé tette olyan területeken is az együttműködést, amelyeken korábban - jogszabályi lehetőségek hiányában - nem volt mód.

Testületünk az elmúlt időszakban az alábbi 10 fő területen működött együtt a fegyveres szervekkel:

1. Ruházati ellátás,
2. Fegyverzeti ellátás,
3. Oktatás, kiképzés,
4. Egészségügyi ellátás,
5. Beruházások megvalósítása,
6. Nyomdaipari termékek gyártása,
7. Technikai eszközök beszerzése, javítása,
8. Hírközlés,
9. Szállítási feladatok végrehajtása,
10. Üdültetés.

A Vám- és Pénzügyőrség a többi fegyveres testülettel az előzőekben felsorolt gazdasági tevékenységek körében - kivéve a 3., 4. és 10. pontban említett területeket - már az együttes utasítás megjelenése előtt is együttműködött kétoldalian kötött megállapodások alapján. A rendelet megjelenésével mindkét részről igyekeztünk a további együttműködés lehetőségeit feltárni.

Engedjék meg, hogy az említett együttműködési területekről egy kicsit részletesebben is beszéljek.

Ruházati ellátás

Ez az egyik legrégebbi együttműködési területünk.

A ruházati ellátás terén a testület tagjai részére az MN Ruházati Ellátó Központ által üzemeltetett Katonai Ruházati Boltok állnak rendelkezésre, ahol normatívált egyenruházati, valamint választéki cikkeket vásárolhatnak. Az áruk megrendeléséről, minőségi átvételéről, tárolásáról az MN REK gondoskodik.

Az MN REK átadta továbbá a méteres ruházatok készítéséhez szükséges műszaki leírásokat és igény szerint gondoskodik a méteres ruházat készítéséhez szükséges alap- és kellékanyagok minőségi átvételéről, közráműködik a szállítási szerződések megkötésében.

Közösen alakítjuk ki minden évben a vállalási árakat, rendszeresen tájékoztatást kapunk az MN fejlesztési terveiről. Különösen hasznos számunkra a MILTEX társaságban történő együttműködés.